

איטש לרעהו

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי
ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת
הזולת הנלמדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור לתעתיק, לצלם ולהדפיס בלי רשות בכתב

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת

ע"ש ר' עבי יהודה דומוביץ ז"ל – רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242402

טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812 דוא"ל: paypal: ahavemet@012.net.il

שבת קודש ה סיון תשפב: הדלקת נרות: ירושלים: 7:05 תל-אביב: 7:21 חיפה: 7:14 מוצאי שבת: ירושלים: 8:23 תל-אביב: 8:26 חיפה: 8:28 ר"ת: 8:58

פרשת נשא

להקדים שלום

מדה טובה להקדים שלום לכל אדם [ואפילו לנכרי]!

נלמד, בדרך רמז, מהפסוק: "וישם לך שלום" (פרק ו-כו).

וכתב בעל הטורים: "שלום" בגימטריה "עשו". לרמז: "הוי מקדים שלום לכל אדם ואפילו בשלום נכרי". וכפי ששנו חז"ל במשנה: "הוי מקדים שלום כל אדם" (אבות פ"ד - טו). ופירשו רש"י והרע"ב: ואפילו נכרי בשוק, מפני דרכי שלום, כדאמרינן לא קדמני אדם בשלום ואפילו עכו"ם בשוק. והגר"א זצ"ל למד זאת מהפסוק: "בקש שלום ורדפהו" (תהלים לד-טו)

לדעת חז"ל, אי החזרת שלום נחשב "לגזילת העני בבתיכם" (ישעיה ג'-יד), כי עני שאין לו מאומה, מה כבר אפשר לגזול ממנו אם לא את "השלום", כאשר העני נותן שלום ולא מחזיר לו שלום.

מתריע על כך בספר **קב הישר** (ח"ב-פרק פד): "והנה העוון הזה ראיתי רבים נכשלים בו, כשאדם בינוני נותן שלום לעשיר, מחזיר פניו ממנו, ומכל שכן כשעני הוא הנותן שלום לעשיר, [והוא הדין לכל אדם פשוט הנותן שלום לנכבד ולחשוב ממנו], אזי אינו רוצה להביט בפניו של העני, ועושה עצמו כאילו עינו אינה רואה... ואזנו אינה שומעת... ולפי הגמרא נקרא גזלן! וכל זה הוא מפני גאוה יתירה שיש לו לאדם שאינו רוצה להשיב לאדם בינוני, ומכל שכן לאדם עני ואביון, ומרוב גאוה של העשיר הופך פניו לצד אחר, ומחמת זה העני מבוויש..."

אמרו חז"ל (ברכות יז). על רבן יוחנן בן זכאי, שלא הקדימו אדם שלום מעולם, ואפילו נכרי שבשוק. ומובא במשנת רבי אליעזר (פרשה ד) שכך מצינו אצל משה רבינו כאשר שב אליו יתרו, לא פתח לו תחילה לא ביציאת מצרים ולא בעשרת הדברות ולא בקריעת ים סוף ולא במן ובשלו, אלא בשלום שנאמר "וישאלו איש לרעהו לשלום", ורק אח"כ "ויספר משה לחותנו". מכאן לומדים חז"ל עד כמה גדול הוא שאלת השלום שהוא קודם לשבחו של הקב"ה, ומדוע? מפני שהשלום מיישב את הדעת לשמוע את כל הדברים האלו [בשבחו של הקב"ה].

שאלה מעשית הציע הגר"י זילברשטיין שליט"א: כשאדם נכנס לחתונה ורואה שרבו יושב במרכז השולחן במזרח, האם יקדים לומר שלום לרבו, משום שהיא מצוה גדולה יותר שהרי בזה מקיים כבוד התורה וכן נאמר "כבוד רבך כמורא שמים", או שמא יקדים לומר שלום ליושב בתחילת השולחן שפוגש בו תחילה כי גם בזה יש מצוה ו"אין מעבירין על המצוות"?

ולכאורה התשובה תלויה במחלוקת ה**פוסקים** בדין "אין מעבירין על המצוות" האם הוא נאמר רק כששתי המצוות שוות אבל כאשר פוגע תחילה במצוה קלה, והמצוה השניה חמורה יותר, יתכן שאז מעבירין כדי לקיים את החמורה.

והביא הרב זילברשטיין את דברי המדרש (ב"ר צד-ה): "הרב והתלמיד שהיו מהלכין בדרך, בתחילה שואלים בשלום התלמיד ואח"כ שואלים בשלום הרב". וביאר **המתנות כהונה**: כשיושב הרב עם תלמידיו בביהמ"ד, שהרב יושב בפנים והמה יושבים לפניו, והבא מן החוץ פוגע בתלמידים תחילה. לפיכך הוצרך לשאול בשלום תחילה שאין מעבירין על המצוות, ואח"כ שואל בשלום הרב (ואולם בספר **תפארת ציון** חולק על ביאור זה ומבאר באופן אחר).

"צר לי שלא יכולתי לברכך..."

כאשר שהה פעם הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל בבית האבל לניחום אבלים, ניגש אליו בחור צעיר וברכו לשלום. רבי משה לא הגיב בברכתו. מאוחר יותר, לאחר שעזבו את הבית, ביקש רבי משה ממישהו לחזור ולהכנס ולמצוא את הבחור.

כשיצא הבחור, הושיט לו רבי משה את ידו וברכו בחמימות. "צר לי שלא יכולתי לברכך קודם" - הפיס רבי משה את דעתו של הבחור - "הדבר אינו מותר בבית האבל".

רבי משה פיינשטיין

השפעתה של ברכת "שבת שלום"...

הגאון רבי שמואל פלמן זצ"ל הצליח, בחן הנסוך על פניו, לשכנע אף אנשים חילונים שלא לפתוח עסקים בשבת. בשעות אחרי צהרים של יום שישי היה עורך סיור מחנות לחנות ומברך את בעלי החנויות בברכת "שבת שלום" לבבית.

דבריו היוצאים מן הלב חלחו ללבותיהם של האנשים הרחוקים ביותר ופעלו את פעולתם. רבים מהם אמרו כי נהגו לבוא במיוחד, כדי לשמוע את ברכת ה"שבת שלום" היוצאת מפיו של רבי שמואל בחן בלתי מצוי.

אחד מהם החל לפתוח את חנותו לאחר שרבי שמואל עזב את הרבנות. תושבי האיזור שאלוהו: "שנים רבות נמנעת מפתחת החנות בשבת ומדוע עכשיו שינית דרכך והנך פותח את החנות בשבת?"

הסביר להם האיש: "האמת היא כי אני רחוק משמירת הדת ואין לי כל מושג במצוות בכלל ובשבת בפרט. תמיד חפצתי לפתוח את העסק, אך ברכת ה"שבת שלום" של רבי שמואל לא נתנה לי לעשות זאת".

שלום רב

עלון "איטש לרעהו" פרשת נשא הוקדש לעילוי נשמת

הרה"ג רבי סלימאן בן רבי דוד ששון זצ"ל

נפטר ז' סיון, ת. נ. צ. ב. ה.

מצוה להשכין שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו!

נלמד מהפסוק: "וכתב את האלות האלה... ומחה אל מי המרים" (פרק ה-כג)

ודרשו חז"ל במדרש: גדול השלום שהשם שנתב בקדושה, אמר הקב"ה, ימחה על המים בשביל להטיל שלום בין איש לאשתו (מד"ר פרק יא). ומובא מהמהר"ל ז"ל: לכן התירה התורה מחיקת השם, כי על ידי מחיקה זו נעשה שלום בין איש לאשתו, והרי איש ואשה שכנה ביניהם, ממילא נמצא שבמחיקת השם אין כאן דחיקת השכינה, אלא אדרבה, השראת השכינה.

בפרק "אשת חיל" נאמר: "נודע בשערים בעלה בשבת עם זקני ארץ" ויש להבין: הרי פרק זה עוסק במעלותיה ושבחיה של ה"אשת חיל" ומדוע נכנס כאן פסוק המדבר על מעלת הבעל? וביאר הגאון **רבי חיים קניבסקי זצ"ל (בטעמא דקרא)** שבאמת הפסוק מדבר על מעלתה של האשה, שזהו גופא מעלתה מה שנטלה על עצמה את עול עניני הבית כדי שיוכל בעלה לצאת לבית המדרש ולעסוק בתורה [בשערים המצוינים בהלכה] ולשבת עם התלמידי חכמים זקני ארץ, עד שתורתו מכרזת עליו בחוץ ונודע הוא בשערים.

שנינו במשנה (גיטין צ.): "בית שמאי אומרים, לא יגרש אדם את אשתו אלא אם כן מצא בה דבר ערוה ובית הלל אומרים אפילו הקדיחה תבשילו". ולכאורה תמוה: מה בכך שהקדיחה תבשילו, וכי על דבר קל כזה רשאי אדם לגרש את אשתו?

וביאר הגר"י גלינסקי זצ"ל בדרך צחות: אשה בישלה והתבשיל נשרף. אם עצלה היא, יאכלו אוכל שאינו מבושל, פת קיבר ובצל. ואם אשת חיל היא, תמחר ותנקה ותבשל מחדש. אם האשה אוהבת את בעלה וחסה על ממונו, אזי תבשל עבורו מנה אישית והיא תאכל פת במלח. אבל אם היא אשה רעה וקטנונית, אזי תבשל בעבור עצמה מנה אישת, ותאמר לבעלה: "מצטערת מנתך נשרפה!"

בביאור זה מדויק לשון המשנה: "אפילו הקדיחה תבשילו..." לא אמרו אפילו הוקדח "תבשילה" או "תבשילם" אלא הוקדח "תבשילו"... כביכול, הבעיה היא אצלו, לא אצלה...

הגה"צ רבי מרדכי צוקרמן זצ"ל היה מדרך חתנים ביסוד הבא: להלכה נפסק ש"חייד קודמים" (ב"מ סב.), אבל עלינו לדעת שמלבד ה"חיים" עצמם, אזי בכל התחומים הכל קודם לו! ורק חייו קודמים. למשל: אם יש ספק אם לעשות בגד לעצמו או לאשתו, יש לעשות לאשתו, כי יש להקדים תמיד את השני, יש להיות "נותן".

בית שמתנהל על יסוד זה הוא בית אחר לגמרי! ואין לתאר את ההשפעה הברוכה שיש לבית כזה על הילדים, כי הלא החינוך הגדול והטוב ביותר, הוא ההנהגה שרואים אצל ההורים!

בהקשר לכך, יש בנותן טעם להביא כאן עובדה מעניינת שסיפר **הגר"י זילברשטיין שליט"א**: כאשר השתחרר אחד היהודים המפורסמים מן הכלא הרוסי, בו סבל יסורים איומים, שאלוהו כל העיתונאים: איך החזקת מעמד במצבים שגדולים וטובים ממך לא החזיקו בו אפילו זמן קצר?

ותשובתו היתה: "החיזוק היחיד שהעניק לי את האפשרות להתגבר על כל המכשולים היה, שמעולם לא ראיתי את הורי כועסים האחד על השני, כל ימיהם התייחסו זה לזו בנחת ובקרבת הדעת, וכל אחד סייע לשני בכל מה שאפשר, וכך התגברו הם עצמם על כל נסיונות החיים בהצלחה..."

"אזר כגבר חלציו להשכין שלום..."

בכל הזדמנות אליה נקלע **רבינו החיד"א זצ"ל** ומצא שהשלום רעוע או ישנה מחלוקת ח"ו, מיד אזר הוא כגבר חלציו ושינס מותניו להשכין שלום בין איש לרעהו ובין איש לאשתו. בין קהילות שהיו במחלוקות או בין משפחות יריבות.

פעמים שלא היה אלא חשש לקפיידא מצד מאן דהוא עליו, בסוברו כי פגע בכבודו, אף שהלה לא צדק כלל, אפילו כך השתדל לפייסו ולבקש שלומו. מדה זו באה לידי ביטוי פעמים רבות בדרכי מסעותיו.

אירע שבעיר אנקונה היו שתי משפחות שזה להם י"ב שנים שהיו שרויים במחלוקת עצומה. רבים ניסו להשכין שלום ביניהם אך לשוא. גם שליחים ורבנים לא הצליחו להשרות שלום ביניהם, כי גדלה מאוד שינאתם.

ואולם החיד"א הכניס עצמו בעובי הקורה כמו שהוא עצמו העיד בלשון זו: "רוח לבשה אותי הצעיר ודברתי תוכחות... ופייסתי לעשות שלום עם כולם".

תולדות החיד"א

נאנח ומצטער על האפלולית...

פעם באו וסיפרו **לחפץ חיים** כי התפוצצות אדירה אירעה במקום פלוני, ובחסידי שמים לא היו נזקים בנפש. רק חלונות נופצו מחמת ההדף.

פתח החפץ חיים בהודיה לה' שלא היו הרוגים ופצועים. אבל הוסיף החפץ חיים ואמר בצער: "ודאי נופצו גם זגוגיות בבית היהודים ולבטח יש גם עניים ביניהם, ואין ידם משגת להחליף את הזגוגיות, הללו יסתמו את הפרצות בלוחות עץ. בכך תרבה אפלולית בביתם, וזו עלולה לגרום להפרת שלום בית."

נאנח הח"ח והפטיר: הרי אמרו חז"ל (בשבת כג.): שהדלקת הנר בשבת משום שלום בית. שיש צער לשבת בחושך. כאשר שוררת אפלולית עלולים לפול. האוירה עגמומית, נעשים קצרי רוח ונרגנים ובאים לידי מריבות..."

עפ"י הגדת הח"ח

איך צריך להתנהג...

סיפר תלמיד על רבו הגאון **רבי משה שמואל שפירא זצ"ל**: "באתי פעם ללוות את ראש הישיבה לחתונת אחד מתלמידי הישיבה. הוא ישב בביתו מוכן לנסיעה. שאלה הרבנית אם אפשר לחכות לה כמה רגעים עד שתהיה מוכנה. השיב לה רבי משה שמואל מיד, בזה הלשון: "כל זמן שאת לא מוכנה, זה לא שאנו מחכים, אלא אם את לא מוכנה, זה אומר שעוד לא הגיע הזמן לצאת..."

עוד מספר התלמיד: פעם הייתי בביתו לפני תפילת ערבית בישיבה. לפני לכתו אמר לי, בוא וראה איך צריך להתנהג עם האשה. הוא נכנס למטבח ואמר לרבנית: "אני יורד למעריב ומיד לאחר התפלה אחזור..."

לאחר שיצאנו שאלתי אותו: "מה ההנהגה שרצה ללמדני? והשיב לי: "כשיוצאים מהבית לא די במה שאומרים שיוצאים אלא צריך לומר גם מתי חוזרים, ולעמוד בזה..."

מי דעת - מסכת אבות

גדול השלום...

נכנסה אשה ושאלה את הגאון **רבי נסים קרליץ זצ"ל**: האם "קצבת ילדים" מיועדת עבור האשה או עבור הבעל? השיב רבי נסים: "לא לאשה ולא לבעל, אלא להוציאו עבור הילדים". שמחה האשה ואמר: "בעלי לוקח את כל קצבת הילדים, שם בחשבון חיסכון ולא נותן לי לקנות דברים הכרחיים בכסף זה עבור הילדים". אמר רבי נסים: "הכסף מיועד לשימוש עבור צורכי הילדים".

ביקשה האשה שרבי נסים יכתוב לה על כך מכתב, כדי שתוכל להראות לבעלה. סירב רבי נסים באומרו: "תביאי את בעלך לכאן ואני אסביר לך", טענה האשה: "בעלי לא יסכים לבוא". הגיב רבי נסים: "אם כן, אין מה לעשות..."

שבה האשה והפצירה: "למה הרב לא מסכים לכתוב את הפסק הזה, והרי זה מה שהרב אמר לי?" ענה לה רבי נסים: מטרתו רצוני לעזור לכם להסתדר יחד, אין לי רצון לעזור לכם לריב..."

הלמות עמלים

להרגיש בצערו של הזולת ולדאוג לצרכיו כמו לצרכי עצמו!

נלמד מהפסוק: "ביום מלאת ימי נזרו יביא אותו" (פרק ו-יג)

וּכְתַב רַש"י: "יביא אותו" - יביא את עצמו. ותמה המשך חכמה: מה פשר הלשון "יביא את עצמו"? ומדוע לא נאמר "ביום מלאת ימי נזרו יבוא"? הוא מותיב והוא מפרק: למען האמת הרי כל תכליתה של הנזירות, לבטל תאוותיו ונטיות לבו של הנזיר ולכבוש את אנוכיותו, ואם אכן מגיע למצב כזה בו מסוגל לראות את עניניו באתו מבט שרואה את עניני הזולת, היינו שלא מרגיש נטיה כלשהי לעצמו יותר מאשר לזולתו, אות הוא כי הושלמה נזירותו והושגה מטרתה, ואז בודאי שייך אצלו הביטוי "יביא את עצמו" שכן כעת מביא הוא את עצמו, כאילו מביא אדם אחר זולתו.

נאמר (במשלי יב-כה) "דאגה בלב איש ישחנה" וביארו חז"ל בגמרא (סנהדרין ק:): את הפסוק בשני אופנים: א) שיחנה מדעתו. [שלא יחשוב בה], ב) שיחנה לאחרים. והיינו שיספר לאחרים את דאגתו.

ולכאורה טעון ביאור: בשלמא "שיחנה מדעתו" מובן תועלתו, שעל ידי כן יסיר הדאגה מלבו. אבל לביאור "שיחנה לאחרים", מה רווח יהיה לו בזה שאנשים נוספים ידאגו את דאגתו, וכי עי"ז הוא כבר לא ידאג?

נוכל לבאר זאת בטוב טעם עפ"י היסוד שהעלנו בספרנו (איש לרעהו-שמות עמוד קצו) שגם כאשר דן הקב"ה להעניש את החוטא, נעשה הדבר בחשבון מדוקדק, ואינו מענישו אם על ידי כן גורם למישהו מקרוביו או מידידיו צער שלא מגיע לו.

ובזה ביארו המפרשים את הפסוק "הצור תמים פעלו... א-ל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא", והיינו, שכאשר דן הקב"ה את החוטא, אין במשפטו כל עול לבני משפחתו, לקרוביו או לידידיו, לפי שגם צערם נלקח בחשבון, ושלא כמשפט בשר ודם שאינו מסוגל לכך, וכאשר דן את החוטא, סובלים גם קרוביו שלא כדין.

מעתה מובן מהו הרווח הגדול שיש לזה שמשחך דאגתו לאחרים. כי אם אותם אחרים הם מאלה שיודעים לשאת כראוי בעול עם הזולת, דואגים את דאגתו ומרגישים את צערו, הרי יתכן בהחלט שעובדה זו תגרום שתתבטל כליל הסיבה לדאגה, שכן גם צערם של הדואגים ילקח בחשבון הכולל, ואם צער הדאגה לא מגיע שיהיה להם, יסיר הקב"ה גם ממנו את הגורם לדאגה. נמצא שיש כאן עצה טובה שמלמדינו שלמה המלך "דאגה בלב ישחנה" - לאחרים, וזה יגרום שגם הוא לא ידאג.

עוד תועלת גדולה ישנה בזה שמשחך דאגתו לאחרים, לעוררם להתפלל עליו, וכמו שמצינו בגמרא (שבת סז). על אילן המשיר פירותיו, שהיה בעל האילן סוקרו בסיקרא (וצובעו בצבע אדום) כדי שאנשים יראו את האילן ויבקשו עליו רחמים [וכפי ששנינו לענין מצורע שנאמר בו "טמא טמא יקרא" - שצריך להודיע את צערו לרבים ואז הרבים יבקשו עליו רחמים שיתרפא מצרעתו].

עוד יש לבאר את התועלת במה שמשחך דאגתו לאחרים, עפ"י מה שידוע מגדולי המוסר שעצם הבעת ההזדהות, הרצון וההשתדלות של אחרים לעזור, יש בזה משום סיוע והקלה רבה ללחצו של הזולת. העזרה לנפשו היא עצומה בזה שנותנים לו להרגיש שהוא לא לבד בדאגתו, ויש לו עוד שותפים שאיכפת להם ממנו ומשתדלים לעזור לו ככל יכולתם.

"זה הלילה הרביעי שלא ישנתי מרוב צער..."

סבו של הגאון רבי עקיבא יוסף שלינגר זצ"ל (רבי יוסף שמואל זצ"ל) נמנה על מקורביו של החתם סופר. כאשר הקשתה בתו ללדת וישבה ארבעה ימים על המשבר, ביקש מהחתם סופר שיעתיר ויתפלל עבורה.

ואכן תפלתו עשתה פרי והאשה ילדה בשעה טובה ומוצלחת את עקיבא יוסף. עם שחר, בא רבי יוסף שמואל לבשר לחתם סופר את הבשורה המשמחת.

"מתי ילדה?" התענין החתם סופר. "כחצות הלילה" - השיב. "ומדוע לא באת לבשרני מיד?" - שאל החתם סופר - "כי לא רציתי להעיר את רבינו" - היתה התשובה.

"להעיר!?" - תמה החתם סופר - "הרי היית מחיה את נפשי בבשורה! שכן זה הלילה הרביעי שלא ישנתי מרוב צער וחרדה לשלומה!"

ברית עולם - הגדת החת"ס

בכה עמהן...

סיפר הגאון רבי יחזקאל סרנא זצ"ל: בזמן המלחמה הטורקית, באו לפני גאב"ד קובנא - הגאון רבי יצחק אלחנן זצ"ל, משלחת של נשים אשר בעליהן נלקחו לשדה הקרב, ובכו לפני מתוך חששם לרוע עתידם... (שישאר עגונות).

יצא אליהן רבי יצחק אלחנן ובכה אף הוא עמהן, עד שלפתע קרא לאמר: "מבטיח אני לכן שכולם יחזרו בשלום!" וכך הוה. איש מכל יוצאי הצבא לא נעדר.

סיים הרב סרנא: "המופת" אינו בקיום ברכתו של רבי יצחק אלחנן, אלא בבכייתו של אותו צדיק, שחש בכל לבו בכאבם של נשות ישראל עד כדי בכיה, וכשצדיק כזה גוזר, כבר אין פלא שגזירתו מתקיימת.

שימוש חכמים

"עלי לכאוב את יסוריו ממש..."

כשנכנס פעם אחד ממקרובי כ"ק האדמו"ר מאו"רוב - רבי משה יחיאל אפשטיין זצ"ל אל ביתו, שמע את קולו המוכר של האדמו"ר כשהוא נאנח וגונח עמוקות. נתמלא האיש חרדה ודאגה לשלומו ומיהר אליו, לברר מה אירע.

סח לו הרבי כדברים האלה: "לפני שעה קלה הגיע אלי פלוני השרוי בצרה גדולה אך אינו יודע להתפלל כדבעי, על כן ביקש ממני להתפלל בעבורו. והנה מכיון שאני עומד להתפלל תחתיו, עלי להתלבש בהרגשתו וסבלו, עלי לכאוב את יסוריו ממש..."

והוסיף האדמו"ר: "גם את האנחה שפלוגי אינו יודע להיאנח, צריך אני להוציא מעומק לבי..."

במחיצתם

"אי אפשר לשער עומק צערך..."

בבוקר של ערב פסח שנת תש"ז, כשעמד החזן איש לשרוף את החמץ, שלח לקרוא אליו את עסקן צא"י הרב שמעון סירוקה ז"ל, וביקש ממנו שילך עם רעיתו לביל התקדש חג הפסח, כדי לערוך את ליל הסדר עם יתומות השואה שנאספו ב"בית שרה שנירר".

הבחין החזן איש בסימני מבוכה על פני ר' שמעון סירוקה, אשר לא הסכיו בכגון דא והיה חפץ להשתחרר מהתפקיד שהוטל עליו, במיוחד לאור העובדה שהתחתן רק לפני ימים מעטים והתכוון להסב אל שולחן ה"סדר" בחוג המשפחה.

אמר לו החזן איש: "מצוה רבה היא... אי אפשר לשער עומק צערך ועוגמת נפשן של המסכנות, אם תצטרכנה להסב לבדן אל שולחן הסדר... אם אין אתם הולכים, אלך אני בעצמי להסב עמהן..."

לשמע המילים האחרונות, פגה כמובן מבוכתו של ר' שמעון סירוקה והוא מיהר למלא אחר בקשתו של החזן איש ברצון ובשמחה.

פאה"ד

ומי כעמך ישראל

בין איש לרעהו – סיפורים בני זמננו

בלתי-נתפס!

לאחד מהיוקרתיים בעולם: 2,000 מקומות, רבים מחבריו עשירי אוסטרליה.

כאשר יצא הרב ריבקין מבית הכנסת בליל-שבת, הבחין ברחוב באדם נכבד שכולם נועצים בו מבטים. הם לחצו ידיים זה לזה וכאשר שמע האיש שהאורח מגיע מ'בנגלור' הוא הזדעזע כמי שקיבל מכת-חשמל. 'מה קרה?' שאל הרב ריבקין אך האיש שתק.

בתום כמה שניות של דממה, ביקש הרב המקומי מהאיש שיבוא מחר לקידוש כדי להקשיב לסיפור המיוחד שבפי האורח.

למחרת התבקש הרב ריבקין לספר בפני כולם את סיפורה המרגש של המנוחה לאה בראון. כמעט כולם בכו, והאיש אותו פגש אתמול מחוץ לבית הכנסת התייפח בדמעות שליש. הרב ריבקין לא הצליח לחזור לפשר התעלומות...

* * *

כדי להבין את ההתרחשות, נתנתק לרגע מאוסטרליה ונחזור לאותה כת מסוכנת בהודו. אחת המאמינות של הכת, הייתה יהודייה מולטי-מיליונרית שהמדריכה שלה בכת, ה"מסטרית", הייתה... לאה בראון. כאשר ציוותה האישה - בהשפעת המדריכה שלה בכת - שלא לקבור אותה בקבר-ישראל זה גרם לנתק עם כל משפחתה.

האיש שפגש הרב ריבקין ברחוב היה הבן שלה...

מיד הציע הרב ריבקין לפגוש את האישה, ולספר לה על הסוף של המאסטר - ואולי זה ישפיע עליה לחזור אף היא לכור מחצבתה. אך כל הנוכחים ביטלו את הרעיון: היא קנאית ואובססיבית לגבי "קדושת" ראש הכת, וכל מילה נגד הכת משחררים ממנה צעקות ואיומים. איש אינו מסוגל לשוחח איתה. הרב ריבקין ניסה בכל זאת לארגן איתה פגישה, זה לא יצא לפועל והוא המשיך בדרכו למלבורן. מיד לאחר הנחיתה הודיעו לו שהושגה הסכמה מהאישה לפגוש אותו. "אני כבר במלבורן" התנצל... "תיקח מיד טיסה בחזרה!" הודיעו לו...

חזר לסידני. בכל מהלך הפגישה עם האישה שהייתה כבר בת שמונים, לא פסקה מלבכות. היא לא הייתה מסוגלת בשום פנים ואופן לעכל שהמאסטרית שלה מתה כיהודייה. "אולי אתה היית זה שהצלחת לגרום לה לכך?" העלתה את חששה.

העקשנות שלה לא החזיקה מעמד זמן רב. לקראת סוף הפגישה "נשברה" והודיעה שהיא חוזרת להר-סיני. בו במקום גם הודיעה שהיא תורמת ארבעה מיליון דולר למוסדות היהודיים של סידני - "לעילוי נשמת לאה" (בהשגחה פרטית)

תיקון:

לקוראנו היקרים! לפני שבועיים התפרסמה בעלון "איש לרעהו-בריאות ורפואה" המלצה על תה אשר בריא מאוד למערכת החיסונית, זרימת הדם בגוף וחיזוק כללי. מספרי הטלפון הנכונים להשגת המשקה: קוי: 02-6480277 סלולרי: 054-5252463

(כמובן שאין מכון אהבת אמת לוקח אחריות על התה וזו המלצה

בלבד - על אחריות הנוטל)

לקראת חג-השבועות, נספר על שתי נשמות שעמדו תחת הר-סיני, ולמרות כל הגלגולים שעברו עליהן התעקשו לחזור לשם. והכל - בעזרת יהודי טוב שמסר את נפשו לַאֲפֶשֶׁר זאת...

"אמא שלי רוצה למות כיהודייה" זו הייתה הכותרת המפתיעה של המייל שנחת במחשב של הרב"ג צבי ריבקין שליט"א, חסיד חב"ד ורבה של 'בנגלור' - הודו.

הוא יצר קשר עם השולחת יהודייה מארה"ב. מסתבר שאמא, לאה בראון שמה, עברה משבר אישי קשה 43 שנה קודם לכן, והתנתקה ממשפחתה. הדוברת הייתה אז ילדה בת שלוש, אחיה הגדול בן תשע ואחות נוספת - תינוקת קטנטנה. האימא נשבתה בכת מסוימת בהודו. במהלך השנים השתלבה בהנהגה והפכה לסגנית של הגורו הגדול, אשר מיליונים סרים למשמעתו.

לאחרונה פנו למשפחה ידידים, עם שליחות מטעם האימא: היא מאושפזת ב'הוספיס' - מוסד לחולים-סופניים בהודו, ומשאלתה האחרונה: לסיים את חייה כיהודייה!

* * *

הרב ריבקין יצא ל'הוספיס', והפגישה עם חולה נמשכה לא פחות משמונה שעות במהלכן סיפרה על כל משברי חייה. היא מאוד התעניינה מה צפוי לה בעולם-הבא, ולקראת סיום הפגישה הורתה לו להשמיד את כל סממני הקטורת ואביזרי עבודה-זרה שהיו בארון שלה. היא התחייבה לשמור מעתה על כל מוצא פי הרב, על מנת לסיים א החיים כיהודייה כשרה.

התזונה העיקרית שלה הייתה מבוססת על ארוחת-בוקר. על מנת שתוכל לצרוך מזון כשר בלבד, סוכם שמשפחת ריבקין תכין לה מידי יום את הארוחה. היא הייתה מורגלת לאכול בשעה מאוד מוקדמת, וזה אילץ את הריבקינים להתעורר בארבע לפנות בוקר. להכין את הארוחה המגוונת במשך כשעה, ולצאת לכיוון ה'הוספיס'. מתוך רצון לנתק כל קשר עם העבר, ביקשה להחליף משקפיים וכדו' וגם במשימה זו עזרו לה.

חלפו חודשים ובאמצע הלילה מקבל הרב ריבקין טלפון בהול מהרופא: 'תגיעו בדחיפות - נותרו לה שעות בודדות'. בהגיעו מצא אותו ממלמלת תפילות מתוך סידור שכתבה לעצמה בכתב-יד. הוא קרא איתה 'שמע-ישראל' שוב ושוב, והספיק לסיים בעצמו את כל ספר התהילים ועוד. במענה לשאלתו הסביר הרופא שייתכן והחולה לא תמות מיד, אלא תשקע לתוך 'קומה' (תרדמת, 'צ'מח') למשך תקופה 'בין כמה שעות לכמה שנים'... בשלב מסוים ביקשה החולה להתקשר לכל ילדיה, ביקשה מהם סליחה ומחילה ונפרדה מהם לשלום.

ה'קומה' נמשכה ימים ספורים והחולה עצמה עיניים. למרבה המזל קיים ב'בנגלור' בית-עלמין יהודי עתיק, שם טמנו את המנוחה בהלוויית "מת-מצוה" שכמעט אף אחד ממשפחתה לא הכיר את המנוחה באופן אישי. חברי הכת לא עודכנו על שעת ההלוויה, וזאת לבקשת המנוחה שביקשה למנוע את הגעתם.

* * *

שנה אחרי: הרב ריבקין מתארח בעיר 'סידני' אוסטרליה, בביתו של הרב שעומד בראש בית הכנסת המקומי המרכזי, שנחשב

היית מעורב בסיפור שקשור לבין אדם לחבירו? שמעת ממקור ראשון? ספר לנו עכשיו! פקס: 077-7671812 דוא"ל: ahavemet@012.net.il